روزنامه صبح ایران
اعتماد ملی
۱۳۸۴

با شکست چین در فینال

بسکتبال ایران قهرمان آسیا شد

صفحه ۱۹

معرفی وزرای زن؛ رویکردی تازه؟!

سه زن در لیست انتظار احمدی‌نژاد

صفحه ۱۸

رسانه‌های جهان
اصلاح‌طلب زندانی امید مردم
درباره مروان برغوثی
۷

اندیشه
عقب ماندگی مزمن و توسعه ایرانی
مقاله‌ای از محمود نکوروح
۱۳

باشگاه دیپلمات‌ها
محاصره روسیه
مقاله‌ای از ابراهیم متقی
۸

سینما
این فیلما رو به کی نشون می‌دین؟
یادداشتی از پرویز نوری
۱۱

کروبی پاسخ خطیبان جمعه را داد

گروه سیاسی: مهدی کروبی به اهانت‌هایی که از تریبون‌های مختلف به ویژه تریبون نماز جمعه مطرح شـده بود پاسخ داد. او هفته پیش نیز تاکید کرده بود چنانچه این رفتارها ادامه یابد او صریح‌تر از گذشته مسائلی را مطرح خواهد کرد. چنین بود که کروبی روز گذشـته درمصاحبه‌ای دوساعته نه تنها به بیان ویژگی ائمه جمعه‌ای که مسائلی را نسبت به وی مطرح کرده بودند پرداخت بلکه اعلام کرد در پاسخ به کسانی که مدعی آن هستند او نامه‌ای را بدون سند نوشته است یکی از مستنداتش را با ذکر جزئیات مطرح می‌کند و چنانچه لازم باشد در آینده نیز مطالبی را طرح خواهد کرد. اشاره کروبی به پشت پرده ماجرای ترانه موسوی است.

مهـدی کروبـی در واکنـش بـه جوسـازی‌های اخیر و توهین‌هایی که نسـبت به وی وارد شـد گفـت: «برخی فکر می‌کنند که با این تهمت‌ها و فحاشـی کردن‌ها من از میدان کنـار می‌روم ولی من به این آقایان توصیه می‌کنم که حداقل تاریـخ را مطالعه کنند و ببینند که بعـد از انقلاب و در عرصه ماجرای مجلس سـوم و مسائلی که در اواخر آن مجلس روی داد و هر حرفی که خواستند نسبت به من زدند از جمله آنکه گفتند کروبی با دلارها از ایران خارج شده است چه کسی بود که ایستادگی و تحمل کرد.» دبیرکل حزب اعتمادملی ضمن اعتراض به توهین، هتاکی و تهمت‌هایی که از سـوی مراکز و نهادهای مختلف و به دنبال نگارش نامه‌ای نسـبت به او شـد گفت: «طی هفته اخیر حملات تندی نسبت به من وارد شد، حملاتی که از تریبون نماز جمعه یا از سوی برخی از نمایندگان مجلس، صدا و سیما و مطبوعات و وابستگان به نهادها و برخی از روحانیت مطرح شد که من در برابر این مباحث گفته بودم که چنانچه این روند ادامه پیدا کند من ناگفته‌هایی را بازگو خواهم کـرد.» کروبی چنین از انگیزه انجام مصاحبه‌ای در واکنش به این مسائلی که طرح شده سخن گفت و با اشاره به انتقاداتی که به وی وارد شد گفت: «پس از انتخابات ریاست‌جمهوری دهم حوادثی در کشـورمان رخ داد که از نظر خشـونت، بی‌قانونی، خودسری و دخالت افراد غیر مسوول به نام نظام و شبه نظامی و لباس شخصی‌ها امری بی‌سابقه بود و چنین است که انسان‌های مسوول، دلسـوز و آگاه باید احتیاط و تحفظ را کنار گذاشته و بـه هر صورتی که صلاح می‌داننـد اقداماتی انجام دهند که مانع ازتکرار این حوادث شـده و ریشه برخوردهای اینچنینی خشـکانده شـود.»وی افزود:«در هر کجای دنیا ممکن است چنین حوادثی اتفـاق بیفتد که در عرصه تظاهرات جمعیتی را دسـتگیر کنند اما فکر نکنم که چنین برخوردهایی صورت گرفته باشد که گروهی را دستگیر کرده و آنها را به مکان‌های خاصـی منتقل کنند و با آنها هر رفتاری که می‌خواهند انجام دهند. در واقع ابتدا افراد را به مکان‌های نامعلومی منتقل کنند که که حتی ریاسـت قوه قضائیه و دادستان کل کشور بگویند این رفتارهایی که انجام شـده است زیر نظر زندان‌های رسمی که تحت نظـر ما بوده روی نداده است و البته پس از مدتی مشخص شـود که زیر زمینی در وزارتخانه‌ای وجود داشته یا اینکه در بازداشـتگاه کهریزک، برخی کلانتری‌ها و پایگاه‌های بسیج برخوردهایی صورت گرفته است.»

کروبی خاطر نشـان کرد: «حوادثی که روی داده است به علـت اعتراض مردم به نتیجه یک انتخاب بوده اسـت آیا باید با مردمی که تنها از سرنوشت رای خود سوال می‌کنند چنین برخورد کرد؟ در عرض چند روز تعدادی کشـته شده و برخی آسیب دیده‌اند به طوری که دندان‌ها و سرها شکسته شده است و حتی بنابر برخی گزارش‌ها چشـمانی کور شده و برخی در زندان جان باخته‌اند. این درحالی اسـت که معمولا شکنجه‌ها برای گرفتن اعتراف با حساب و کتاب صورت می‌گیرد و حتی اگر آن فرد زیر شکنجه از حال برود او را به بیمارستان منتقل می‌کنند و باقی بازجویی را در حالی انجام می‌دهند که او تحت درمان است. بنابراین از این جهت من می‌گویم که خشونت‌هایی از سوی افرادی ناآگاه و بی‌تدبیر صورت گرفته که بی‌سابقه است و البته این رفتارها در قبال افرادی بوده که تنها به نتیجه اعلام شده انتخابات اعتراض داشته‌اند.»

● رفتارهای غیرمنطقی بی‌شماری صورت گرفته است

کروبی با ابراز تاسف از چنین برخوردهایی در نظام جمهوری اسلامی گفت: «به اندازه‌ای در این مدت رفتارهای غیرمنطقی و بی‌ضابطه انجام شـده است که وقتی هیات تحقیق و تفحص به خدمت رهبری گزارشـی را از وضعیت پیش آمده می‌دهند ایشان برآشفته و حتی با عباراتی تند دستور تعطیلی بازداشت گاه کهریزیک را صادر کردند که البته اکنون نیز شاهد برکناری برخی از آمران و مسببان این حوادث هستیم.» وی با اشاره به اخباری که به صورت مرتب از برخوردهای خشن و غیر معمول با معترضان به نتیجه اعلام شده انتخابات به او می‌رسید گفت: «ما هر روز اخباری را از نحوه برخورد با مردم دریافت می‌کردیم اخباری که همین افرادی که مورد ضرب و شـتم قرار گرفته‌اند نزد من می‌آمدند و بیان می‌کردند. رفتارهای خشونت آمیزی که با زنان و مردان صورت گرفته اسـت مانند آنکه هنگامی که به منزل زن جوانی مراجعه کرده‌اند تا او را بازداشت کنند این زن را در مقابل چشـمان مادرش به شدت مورد ضرب و شتم قرار داده‌اند و این زن هنگامی که هیات بررسی تحقیق و تفحص از وضعیت زندانیان اخیر را در زندان می‌بیند با شـجاعت مقابل آنها می‌ایستد و نسبت به این رفتار اعتراض می‌کند. من بسیار متاثر شدم از چنین برخوردهایی که تحت لوای نظام جمهوری اسـلامی انجام می‌شود،هر خواننده‌ای می‌تواند خودش را جای آن مادری بگذارد که دخترش را مقابل چشـمانش مورد ضرب و شـتم قرار داده‌اند.» وی با اشـاره به برخورد ساواک در دوران مبارزات انقلابی گفت: «هنگامی که در دوران مبارزه به منزل من می‌آمدند تا مرا بازداشت کنند گاهی اوقات خانم کروبی با تندی برخورد می‌کرد که آنها تنها می‌گفتند سفارش کنید که ایشان حرمت ما را نگه دارد یا در پرونده یکی از بزرگان هست که وقتی به منزلش می‌آمدند تا بازداشتش کنند همسرش تندی می‌کند که تنها به او تذکر می‌دهند ولی اکنون شـاهد آن هستیم که دختری را در مقابل چشم مادرش کتک می‌زنند و از این جهت می‌گویم چنین برخوردهایی در کشورمان بی‌سابقه است.»

کروبی با اشـاره بـه اینکه بارها از طریـق نامه و مصاحبه این مطالب را بیان کرده اسـت گفت:«من این مسـائل را طی نامه‌ای به ریاسـت محترم قوه قضائیه، وزیر سـابق اطلاعات و دیگر مسوولان یادآور شده یا در مصاحبه‌ها به صورت مکرر بیان کرده‌ام تا شاید با توجهی که نسبت به این رفتارها می‌شود مانع از تکرار آن شـوند ولی بعد از مدتی اخباری به من درباره آزار جنسی بازداشت شدگان رسید که به علت ناراحتی شدید از این موضوع نامه‌ای را به صورت محرمانه به رئیس مجلس خبرگان نوشـتم. در همان نامه هم نگفتم که حتما چنین اتفاقی روی داده است بلکه گفتم که شایعه شده که چنین ماجرایی روی داده و افرادی از آشـنایان خودمان نیز این مطلب را گفته‌اند و تاکید کردم که ان‌شاءالله اخباری دروغ و شایعه باشد ولی باید این اخبار بررسـی شـود تا اگر شایعه‌ای بیش نیست که همه از رفتارها و عملکردهـا با قاطعیت دفاع کنیم ولی اگر هم مواردی چنین اتفاقی روی داده اسـت بگوییم که عاملان این قضیه جزو نیروهای خودسـر بوده‌اند که باید معرفی و مطابق قانون مجازات شوند تا اینکه ساحت مقدس جمهوری اسلامی ایـران را از چنین مباحثی پاک کنیم که چنین موضوعی در تاریخ ثبت نشـود و شـاخ و برگ فراوانی به آن داده شود و از سوی دیگر خون بچه‌هایی که در این راه کشته شده‌اند تضییع گردد.» کروبی افزود: «من در این نامه تاکید کردم که اگر هم چنین اتفاقی روی نداده است و ثابت شد که اینچنین نبوده از زبان ما که خودمان به انتخابات معترض بوده‌ایم مطرح شود تا حداقل عده‌ای باور کنند.»

● متاسفم که این مطالب از تریبون نماز جمعه مطرح شد

کروبی با اشـاره به برخوردهایی که در واکنش به انتشـار چنیـن نامه‌ای صورت گرفت گفت: «بیـش از ۱۰ روز منتظر پاسخ نامه‌ام بودم ولی به من خبری نرسید و بنابراین این نامه را علنی کردم و در این میان جمعیت بسیاری از دلسوزان نظام مرا تحسـین کردند و برخی هم دوسـتانه انتقاداتی را مطرح کردند که من نیز استقبال کردم ولی در همین راستا برخی از تریبون نماز جمعه،مجلس، وابسته به نهادهای نظامی، سایت‌ها و خبرگزاری‌ها، مطبوعات و صدا و سیما به بنده فحاشی کردند. ولی از این میان آنچه بیش از همه تاسف مرا برانگیخت مطالبی بـود که از تریبون نماز جمعه علیه من مطرح شـد و تریبون مقـدس نماز جمعه که باید در آن دردهای مردم گفته شـود و از حقوق آنها دفاع شود به تریبونی برای فحاشی تبدیل شد. چنین برخوردهایی در حالی نسبت به بنده صورت گرفت که من تنها با نگارش نامه‌ای یادآور شدم که بررسی شود آیا چنین مسـائلی روی داده اسـت یا خیر و اگر هسـت آیا عاملان آن مجازات خواهند شد و یا اینکه اعلام برکناری عده‌ای که چنین تخلفاتی را انجام داده‌اند تنها برای جنجال سازی بوده است و تمامی اینها به سرکار خود برمی گردند مانند همان کسانی که زمانی آن شکنجه‌ها را انجام دادند و آبروی نظام را در عرصه‌های بین‌المللی بردند و فیلمی از آن منتشر شد که هیچ بیننده‌ای نتوانسـت ان را بیش از ۱۰ دقیقه نگاه کند و اکنون سخنانی درباره فعالیت‌های آنها شـنیده می‌شود که چنانچه لازم باشد درباره آنها سخن خواهم گفت.»

وی با ابراز تاسف از چنین برخوردهایی گفت: «افرادی که باید از تریبون مقدس نماز جمعه مسائل روز را برای مردم بازگو کنند به بهانه اینکه من به نظام توهین کرده‌ام تهمت و افتراهایی را علیه بنده وارد کردند که البته درهمین راستا برخی از نمایندگان مجلس نیز با ادبیاتی نامناسب به تکرار آن پرداختند. هرچند که اگر وابستگان به نهادهای خاص و یا برخی از مطبوعات و صدا و سیما چنین مطالبی را مطرح کنند دور از انتظار نیست چرا که اینها بنا به دلایل خاص باید این کار را انجام دهند و البته بسیاری دیگر نیز از مظان اتهام اینها به دور نیستند. از نظر این نهادها و مراکز و به ویژه برخی مطبوعات کسانی که همفکر آنان نیستند جاسوس، ساده اندیش و افراطی هستند که دچار فساد اخلاقی و اقتصادی شده‌اند. مانند اینکه اخیرا یکی از روزنامه‌ها که عادت دارد بـا آبروی دیگران بـازی کند جمعی از کارگزاران نظام که اخیرا نامه‌ای را نوشته‌اند افراطی و رانت خوار نامیده است حال اینکه به عنوان مثال یکی از امضاکنندگان این نامه محمدعلی نجفی است که ۸ سال وزیر آموزش و پرورش،وزیر آموزش عالی کشور و رئیس سازمان برنامه و بودجه بوده است که زمانی که مـن نماینده امام در حج بـودم در آنجا به من کمک می‌کرد و اینک همین فرد را رانت خوار نامیده است. به نظر می‌رسد که این نهادها خود را معیار و میزان الاعمال می‌دانند که دیگران باید خود را با آنها بسنجند. اینها به جای اینکه کسانی را که به این کشور خیانت کرده‌اند مورد حمله قرار دهند به فرزندان انقلاب حمله می‌کنند و آبروی آنها را می‌ریزند. همین اندازه نیز بگویم روزنامه‌ای که چنین مطلبی را می‌نویسد مسوولش از دوستان نزدیک سـعید امامی و همکار او بوده اسـت که به قول یکی از بزرگان حاشیه امن دارد و روبین تن است، اگر اسفندیار روبین تن بود و تنها چشمش آسـیب پذیر بود این برادر روبین تنی است که چشـمش نیز از آسیب مصون است.» کروبی با اشاره به انتشـار اخبار دروغ در یکـی از خبرگزاری‌ها که آن نیزخود را مصون از هر چیزی می‌داند گفت:«این خبرگزاری محترم به انتشـار اخبار کذب عادت دارد به طـوری که زمانی که جوانی به نام غنیان در این حوادث پس از انتخابات کشـته شـد این خبرگزاری به نقل از پدر این فرد نوشت که گفته است موسوی مسوول خون فرزندش است که پدر غنیان چندی بعد این خبر را تکذیب کرد. که این‌هم نمونه‌ای از آشـکار شدن دروغگویی برخی از رسانه‌هاست.»

● ناگفته‌هایی از سوابق برخی ائمه جمعه

کروبی در ادامه گلایه‌های بسیاری داشت از ائمه جمعه‌ای که با ادبیاتی نامناسب به او حمله کردند و تهمت و افتراهایی را نسـبت به او وارد کردند و برای روشـن شدن افکار عمومی از جایگاه افرادی که چنین حرمت تریبون مقدس نماز جمعه را نگه نداشـته‌اند به بیان برخی از ویژگی‌های شخصیتی آنها پرداخـت. وی گفـت: «امام جمعه‌ای که در کنـار حرم ثامن الحج این حرف‌ها را می‌زند و بنده را تروریست می‌خواند گویی فرامـوش کرده که در همان روزگار مبارزه که طیف روحانیون آواره و بی‌خانه و کاشانه بوده‌اند و همه تحت تعقیب قرار داشته و یا تبعید بودند و بنده نیز به عنوان عضو کوچکی از این نظام در میان آنها حضور داشتم، ایشان به همراه جمعی دیگر با پول‌هایی که در اختیار داشتند سفرهای متعددی به پاکستان داشت تا آنکه به تبلیغ برای مرحوم آیت‌الله شریعتمداری بپردازد. ما که به ایشان عیبی نگرفتیم ولی این روال طبیعی تاریخ است که اکنـون او از تریبون نماز جمعه به دفاع از جمهوری اسـلامی بپردازد و بنده را ضد انقلابی و تروریست بداند.»

کروبی با اشـاره به سـخنان امام جمعه تهـران علیه خود گفت:«آقایی که در تهران از تریبون نماز جمعه چنین حرف‌هایی را می‌زند همان فردی است که هرچه من از دیگران سوال کردم سوابقی از ایشان نداشتند و همین اندازه از دوستانش شنیدم که در صف اول درس آیت‌الله منتظری می‌نشسـته و در زمانی که برخی از دوستان نزدیک از مواضع ایشان گله مند بودند ایشان به شدت از مواضع او حمایت می‌کرده است و پس از رحلت امام به مخالفان درجه اول آیت‌الله منتظری تبدیل شد و از این طریق رشد جهشی و غیر معقول پیدا کرد.» کروبی با بیان اینکه من از ائمه جمعه انتظار چنین رفتارهایی را نداشتم گفت: «آیا نمی‌شد که این پیشنهاد دلسوزانه را مورد بررسی قرار می‌دادند تا مورد رسـیدگی قرار گیرد و ماموری یا مامورانی که متخلف بوده‌اند مجازات شوند و آنگاه به مردم بگوییم که این رفتار از سوی مامور یا مامورانی خودسـر صورت گرفتـه و ربطی به نظام جمهوری اسلامی ایران ندارد؟ آیا باید با جنجال سازی و عبارت‌هایی تند چنین به نامه دلسوزانه انقلاب پاسخ داده می‌شد.»

مهدی کروبی با اشاره به اظهارات مجلسی‌ها علیه وی گفت: «برخی دوستان مجلسی اظهاراتی را علیه بنده وارد کردند برخی از نمایندگانی که این حرف‌ها را می‌زنند همان کسانی هستند که در سایه عدم صلاحیت نمایندگانی که رای‌آور بودند و البته جر اصلاحاتی‌های داغ نبوده و هیچ نامه‌ای را امضا نکرده بودند و چند دوره هم در مجلس حضور داشتند به مجلس راه یافتند و باید نیز اکنون در قدردانی از این چنین رفتاری این چنین نیز حرف بزنند. چرا که دیگر نیازی نبود به دادگاه ویژه روحانیتی برگردد که زمانی سیدهادی خامنه ای، محتشمی پور، مرحوم خلخالی، موسویان و آیت‌الله بیات را محاکمه می‌کردند چرا که دیگر نمی‌شود به راحتی این افراد را محاکمه کرد و البته برخی از مسوولان دادگاه نیز رضایتی به این کار ندارند.»

وی همچنین به اظهارات امام جمعه موقت قم اشاره کرد و گفـت: «از نظر بنده امام جمعه قم آیت‌الله جوادی و آیت‌الله امینی هسـتند و اینکه فردی را برای چنین مواقعی به عنوان امام جمعه معرفی می‌کنند جالب توجه است البته من به علت آشـنایی که با پدر مرحوم ایشـان دارم درباره اظهارات ایشان واکنشی نشان نمی‌دهم و حرمت پدرش را نگه می‌دارم.»

کروبی همچنین برای برخی از وابستگان به نهادهایی نظام که اهانت‌هایی را نسبت به وی مطرح کرده بود پاسخی داشت. وی گفت:«برخـی از برادران نظامی کـه چنین حرف‌هایی را می‌زنند باید هم اینگونه موضع‌گیری کنند چرا که آنها اکنون تمام مراکز اقتصادی و سیاسی را در اختیار دارند ولی این افراد متوجه نیستند یک فکر و اندیشه قائم به یک نفر و یا چند نفر نیسـت بلکه درون خانواده‌ها نیز نفوذ می‌کند به طوری درون خانواده برخی از ایـن آقایان هم اختلافاتی وجود دارد که اگر لازم باشد در آن باره صحبت خواهم کرد.»وی افزود: «برخی از وابستگان به نهادهای نظام بسیار پهلوانانه وارد میدان شده‌اند و هر چه که خواستند نسبت به بنده گفتند ولی یکی از همین معترضان که در نهادهای شبه نظامی نیز فعال است فراموش کرده که دولت وقت به علت همین رفتارها و کارهایش او را از وزارت اطلاعات اخراج و به جای دیگر منتقل کرد.»

کروبی در ادامه این گفت وگو با تاکید بر اینکه چنانچه این روند ادامه پیدا کند مسائل دیگری را صریح‌تر از گذشته مطرح خواهد کرد به بیان واقعیت ماجرای ترانه موسـوی پرداخت و تاکید کرد: «من از پشـت پرده ایـن ماجرا می‌گویم تا ببینم کسـانی که در مذمت دروغگویی صحبت می‌کنند برآشـفته شوند و در برابر این دروغگویی موضع گیری کنند.»

وی چنین ماجرا را شرح داد: «مدتی پیش در سایت‌ها،خبری منتشر شد مبنی بر اینکه خانم ترانه موسوی به همراه تعدادی دیگر در حاشیه مراسم مسجد قبا ربوده شده است. مدتی بعد هرچند که تعدادی از همان بازداشـت شدگان آزاد شدند ولی ترانه موسـوی آزاد نشد و سـپس اعلام کردند که خانواده‌اش بیاینـد و جنازه‌اش را تحویل بگیرنـد. در همان زمان به جای آنکه تحقیقاتی درباره این موضوع انجام شود در مقابل هیاهوی رسانه‌های بیگانه برخی مسوولان در اندیشه طراحی سناریویی برای به انحراف کشـاندن این موضوع در داخل و خارج بودند. بنابراین طراحان نابغه و مدیرانی دور اندیش سناریویی را نوشتند. برای اجرای این سـناریو به وسـیله فردی که نام او را نمی‌برم متوجه شدند که خانواده‌ای عروسی دارند به نام ترانه موسوی که در کانادا زندگی می‌کند و تنها نیاز به آن بود که به صحنه سازی بپردازند و خانواده این دختر را وادار به انجام مصاحبه‌ای کنند که در آن بگویند دخترشان زنده است و در کانادا زندگی می‌کند.

ادامه در صفحه ۴

سوابق خطیبان جمعه از نگاه کروبی

● امام‌جمعه‌ای که در کنار حرم ثامن‌الحجج مرا تروریست می‌خواند گویی فراموش کرده موقعی که امثال من زندان بودیم ایشان با پول‌هایی که در اختیار داشتند به پاکستان می‌رفتند و برای مرحوم آیت‌الله شریعتمداری تبلیغ می‌کردند

● آقایی که در تهران از تریبون نماز جمعه چنین حرف‌هایی را می‌زند هرچه من از دیگران سوال کردم سوابقی از ایشان نداشتند و همین اندازه شنیدم که در صف اول درس آیت‌الله منتظری می‌نشسته و پس از رحلت امام به مخالفان درجه اول آیت‌الله منتظری تبدیل شد و رشد جهشی غیرمعقول پیدا کرد

● از نظر بنده امام جمعه قم آیت‌الله جوادی آملی و آیت‌الله امینی هستند و این‌که فردی را برای چنین مواقعی به‌عنوان امام‌جمعه معرفی می‌کنند جالب توجه است البته من به‌علت آشنایی با پدر مرحوم ایشان درباره اظهارات این فرد واکنشی نشان نمی‌دهم و حرمت پدرش را نگه می‌دارم

نگاه روز

پیشرفت جبهه بی‌اخلاقی

● عماد افروغ ●

مـی توان بـا قطعیـت گفت که توسـل به راه‌های اخلاقی مدت‌هاست برای پاسخ دادن و گفت و گو با طیف خاص نزدیک به قدرت، پاسـخگو نیسـت. زیر راه‌هـای اخلاقی و مذاکره در فضایی کارسـاز اسـت که اخلاق ارزش محسوب می‌شود اما اخلاق برای این طیف سال‌هاست که مرده است؛ ترور گسترده شخصیت‌ها نشان از این دارد که این افراد ماشه تفنگ خود را به سمت وجهه دینی و اخلاقی جامعه ما نشانه رفته‌اند و نه یک بار که هر روز اخلاق را کشته‌اند و زیر پا له کرده‌اند.

ادامه در صفحه ۲۴

نقد روز

کارکرد نظام سیاسی

● فیاض زاهد ●

یکـی از کارکردهای مهم هر نظام سیاسـی پویـش بنیادیـن برای کاهـش سـطح تنـش، افزایش سطح همگرایی، کاهش تهدیدات داخلی و بیرونـی و اصلاح به‌موقع نارسـایی‌ها و ناکامی‌هـای نظـام مستقر است. بر همین اسـاس است که بدیهی‌ترین اصل پذیرفته‌شـده برای نظام‌های سیاسی در این مفهوم نهفته شـده است که: ۱- مشروعیت و مقبولیت ناقص خود را به فرآیندی کامل و تام برسانند. در این مرحله حتی چنانچه ناکارآمدی و بی‌ثباتی‌هایی نظام مستقر را تهدید می‌کند، پروپاگاندیسـم سیاسی و هوشـمندی قدرت محور از ابزار مختلف برای پوشـش آن نقیصه سود می‌برد. ۲- سطح و عمق جامعه را به هم پیوند می‌دهد. در این سیسـتم‌های موفق، نخبگان در پیوندی عمیق با طبقه متوسـط تداوم خطی آن با توده‌های جامعه تعریف می‌شوند. ۳- استراتژی تبدیل دشـمن به مخالف و مخالـف به منتقد و منتقد به همراه و همرای اصلی عقلانی، هوشمندانه و مدبرانه است. ۴- دولت موفق، دولتی اسـت که نه‌تنها از سوی لایه‌های حاشیه‌ای حمایت شـود، بلکه بالاترین اقبال و همراهی را از سوی نخبگان همراه داشته باشد. توده‌های حاشیه‌ای هم به‌دلیل مولفه‌های فرهنگی و هم عناصر اقتصادی نه قادر و نه ممکن به انجام اقداماتی موثر در جهت ماندگاری هستند. حال به نظر می‌رسد این عناصر و مولفه‌های برشمرده شده می‌تواند محک مناسبی برای درک موقعیت اعم از استواری یا نااسـتواری هر نظام سیاسی باشد. در این مقوله چه بسا بخواهیـم میان مفهوم دولت و حاکمیت فاصلـه اندازیم، چراکه این همگامی هم هزینه‌های سیاسـی درون و برون نظام را افزایش می‌دهد و هم با منافع ملی ناسازگاری دارد. خـرد حکم می‌کند حتی در آنجا که میـان دولت و نظام مسـتقر پیوندی ارگانیک ایجاد می‌شـود. متولیان امور به صـورت هوشـمندانه تخم‌مرغ‌های خود را تنها در سـبد دولت نگذارند. تحلیل مجمل مفاهیم برشمرده شده پس از انتخابـات در ایران گویای این حقیقت اسـت که دولت مسـتقر هزینه‌های فراوانی بـر نظام سیاسـی وارد کرده اسـت. فاصله نخبگان با نظام را افزایش و نسبت به تعامل گروه‌های مرجع و اثرگذار اجتماعی با نهادهای موثر اختلال روا داشته است. مثال جالبی در این میان وجود دارد. سطح تنش و دوپارچگی جامعه به اندازه‌ای افزایش یافته که اکثر محکوم‌شدگان، رد صلاحیت شدگان، زندانیان، منتقدان با اقبال عمومی و حداقل در طبقه متوسط به بالا و در مقابل طرفداران وضع موجود در وضعیت شـکننده‌ای قرار دارند. شـاید برای بسـیاری از فعالان و نخبگان این سوال پیش آمده باشـد که افکارعمومی وقتی آنهـا را آزاد و به دور از زندان می‌بیند، از آنها می‌پرسد راستی چرا شما را دستگیر نکرده‌اند؟ این وضعیت نابهنجاری است، زیرا روح حاکم بر بستر جامعه را ناخودآگاه به سوی دودستگی و صف‌بندی آشتی‌ناپذیری سـوق می‌دهد. از سوی دیگر اشتباهات در حـوزه تئوری و عمل هزینه‌های هرگونه قرابت به حکومت را چه به درست یا به غلط افزایش داده است. نحوه عملکرد و تحلیل روان‌شناختی سیاسی متولیان امر در قضیه انتخابات نشـان می‌دهد که آنها تجربـه و تدبیر لازم برای مواجهه با بحران را نداشـته‌اند. دولت احمدی‌نژاد مدیرانی که تجربه انقـلاب، جنگ، بازسـازی و اصلاحات را داشـتند، به کنار نهاد. نحوه مقابلـه با بحران، تصمیمات پـس از انتخابات، دستگیری‌ها، وضعیت زندان‌ها، قطع شبکه ارتباطی، امنیتی کردن فضا، سانسـور شـدید، ورود نیروهای شناخته شده اما بدون شناسنامه لباس‌شـخصی، درگیر کردن نهادهای قابل احترام و خوش‌سابقه در درگیری‌های خیابانی، بافتن تئوری‌هایی خاص و اصرار برای اثبات آنها و... همگی شرایطی را تحقق بخشیده که در یک نظام هوشمند حتی اگر اصل را بر عدم پذیرش تقلب در انتخابات بگذاریم،متولیان امر بر این امر اصرار دارند،اما نحوه تعامل و برخورد با این عارضه نه‌تنها در جهت حل این ابهام عمل نکرد بلکه سطح تنش و منازعه را از موضوع دولت فراتر برد. پرسش‌ها، ابهامات، خواسته‌ها و... دیگر در سطوحی نازل یا به‌راحتی قابل تحلیل و رهیافت و ترمیم قرار ندارد. همین امر می‌تواند به درک توانایی و قابلیت سیستم سیاسی موجود رهنما باشد. آنچه موجود است گواه این ادعا نیست، بلکه نشان می‌دهد ما با چه سطحی از بحران و از چه میزان قابلیت سیستم سیاسی برخورداریم.

نشانه

دوست واقعی و حقیقی

● سید عطاءالله مهاجرانی ●

چـه کسـی دوسـت واقعی ماسـت؟ آنکـه اشـکال‌ها را می‌بیند و ما را آگاه می‌کند؛ یا آن که لب فرو می‌بندد و ما را تصدیق می‌کند؟ امیر مومنان فرموده است:

صدیقک من صدقک لا من صدّقک! دوست واقعی کسی است که حقایق را با تو در میان می‌گذارد، نه آن که تو را تصدیق می‌کند.

جناب آقای کروبی بر اسـاس خیرخواهی و امر به معروف و نهی از منکر، در ابتدا نامه‌ای را برای رئیس مجلس خبرگان نوشـتند. وقتی مدتی گذشت و از نامه خبری نشـد نامه را منتشر کردند. اکنون نامه ایشان به یک موضوع مرکزی در اخبار ایران تبدیل شده است، چنان که برخی ائمه جمعه هدایت شده و با واژگانی، اندکی متفاوت درباره ایشان سخن گفتند. برخی نیز خواستار محاکمه آقای کروبی شدند. در خبری دیگر گفته شده اسـت که در شورای عالی امنیت هم بحث بازداشت سران اصلاحات از جمله آقایان موسوی و کروبی به میان آمده است.

به نظرم گاه شرایط و مقتضیاتی فراهم می‌شود که زندگی و موضع یک شـخص اهمیتی تاریخی پیدا می‌کند. منظورم از اهمیت تاریخی آن چیزی است کـه به تاریخ یک ملت اعتبار می‌بخشـد. آیندگان خواهند گفت: در زمانه عسـرت کسـی بود که از حقوق مردم سخن گفت و در این راه از هیچ تهدید و مخاطره‌ای نهراسید. توحید و باور به خدای یگانه به او استقامت و توان بخشید.

آقای کروبی ۷۰ سـالگی را پشت سر نهاده و آقایان موسـوی و خاتمی در آسـتانه ۷۰ سالگی هسـتند. پیامبر اسلام و امیرمومنان و امام صادق علیهم‌السلام در ۶۳ سالگی از جهان رفتند. یعنی هر سه بزرگوار سـهمی بیش از پیامبر و امامـان از عمر گرفته‌اند. امروزه، چشـمان ملتی به سـخن و استقامت آنان دوخته شـده است. تردیدی نیسـت که تلاش در راه اسـتیفای حقوق مردم؛ یکی داسـتانی است پر آب چشم...

از خطبه‌های هماهنگ نماز جمعه و انتشـار بیانیه علیه آقای کروبی و روزنامه اعتماد ملی، آشکارست کـه برخی صـدای آقـای کروبـی و اعتمادملی را برنمی‌تابند. آنان به جای اینکه در اندیشه باشند تا چگونه اقبال و اعتماد ملت ایران را جلب کنند، گمان می‌کنند با خاموش کردن صدایی و تعطیل کردن روزنامه‌ای به اصطلاح خودشـان می‌توانند اعتراض مردم و تظاهرات جوانان را جمع کنند. سلسله اقبال ناممکن می‌جنبانند...

اگر همین فریادها بر نمی‌خاست، کهریزک همچنان تداوم داشـت. اگـر این اعتراض‌ها بر نمی‌خاسـت همچنـان مردم هر روز جسـد جوانـی را تحویل می‌گرفتند. اکنون این ادعا با شواهدی مطرح شده اسـت که برخـی زندانیان هتک حرمت شـده‌اند. شکنجه شـده‌اند... شـما به همین مواردی که در گزارش کمیته ویژه مجلس آمده توجه کنید. زندانی را برهنه کنند. اجازه قضای حاجت به او ندهند. طنز شگفت‌انگیزی اتفاق افتاده است. مدتها سخن بر سر جمـع‌آوری اراذل و اوباش بود، حال بحث بر سـر تعرض آنها به جان و عرض مردم اسـت. آن لباس شـخصی‌ها که به خوابگاه دانشجویان یورش بردند چه کسـانی بودند؟ زبان فحش و تهدید و شناعت از آن چه کسانیسـت. حال اگر کسی که پوست و گوشت و خونش با انقلاب پرورده شده، و امین امام و مردم بوده است، فریاد بزند و از حقوق مردم دفاع کند، باید صدایش را خاموش کرد؟

شـاید به تعبیر امام‌خمینی در پشـت کتاب چیز دیگری نوشته شـده است. اگر چیز دیگری نوشته نشـده بـود، روحانیـون محترمی کـه از رفتار در بازداشتگاه‌ها دفاع می‌کنند، تا روشن شدن موضوع دست کم سکوت می‌کردند.

ایران‌دخت منتشر شد
گفتگو با بازیگر نقش سارا
چرا صبا کمالی درباره رستگاران حرف نمی‌زند
گفتگو با نصرالله رادش
بازیگر مجموعه طنز مسافران
گزارشی از ممنوع‌الفعالیت شدن ۵۴ ترانه سرا
گفتگو با روزبه نعمت‌اللهی